

Våra utställningar

Från Sundbybergs Stadsmuseums gamla blogg

September 29, 2017

Text: Jenny Stål (bearbetad/uppdaterad 2021)

Foto: Mathias Andersson

Passa nu på att komma till museet och ta del av våra utställningar. Från att i flera år koncentrerat oss på den industrihistoriska biten av Sundbyberg tittar vi nu också på den mer mänskliga aspekten av vår historia; vilka är människorna här och vart kommer de ifrån? Vad har de för ursprung? Vad har de att lära oss? Sundbyberg är en smältdegel av folk hitresta från olika platser och här finns många intressanta människoöden som vi vill gestalta. Och vi vill ha levande berättelser och företeelser! Men vi är än i ett tidigt stadium och har ni idéer om vad ni vill se och lära er så maila gärna till oss på info@museet.se eller ring på 08-706 81 78.

Från Gård till Stad

Utställningen ger en överblick över hur Anders Petter Löfström (APL) kom att grunda Sundbyberg och hur köpingen och trädgårdsstaden växte fram. Därefter följer nedslag på lokala industrier och verkstäder, kända Sundbybergsprofiler, fängelset, bion, lokala konstnärer och även en särskild avdelning om vikingarna, som kanske vänder sig lite extra till barn.

Ta er en titt på APL:s tjusiga sekelsskiftshem som vi avbildat i utställningens början och jämför sen med arbetarbostaden som ni kan tjuvkika in på genom ett fönster alldeles bredvid. Utställningen fokuserar på framväxten från 1800-talet fram till 1960-70-talet.

Byst av Anders Petter Löfström utförd av Carl Fagerberg

De mindre bemedlades hem

Industrier/Verkstäder

I utställningen kan ni lära er lite om våra mest omtalade fabriker som till exempel Sieverts kabelfabrik och Maraboufabriken. Dessa arbetsplatser var också några av få ställen där kvinnorna kunde få förvärvsarbete i större utsträckning. Fläta kablarna till exempel kunde kvinnorna sköta från hemmet samtidigt som de passade sina barn.

Brödfabriken Kronan, Läskedryckstillverkaren Kronan (där första Coca Colan i Sverige tillverkades), stenhuggerier, smeder, snickare tobaksindustri, fältskärare, glasmästare och lanthandel beskrivs också.

Kabel från Sieverts kabelfabrik

Biografer

Missa inte att titta in på vår lilla bio som visar filmer om Sundbybergs historia mellan 1890-1942. Under 30-40-talet var biobesök omåttligt populärt och biografer ploppade upp som svampar ur jorden de följande decennierna. Bara i Sundbyberg och Solna fanns det 4-5 biografer. Kanske får ni en härlig nostalgitripp av alla våra gamla, fantastiska filmaffischer! På vägen har vi också åskådliggjort ett kärt minne;

”Bruno, Kjell och Pelle minns 50-talets biobesök i Sumpen. Veckopengen var 1 krona och räckte då till två matinéer! Grabbarna jobbade extra som cykelbud, barnvakt och bar matkassar åt tanter för att få råd att se fler filmer. Damen i kassan, även kallad Bellman, höll hårt på åldersgränsen. Att vissla med biljetten var ett kärt nöje. På bioduken visades Tarzan, Errol Flynn, Zorro och Åsa-Nisse med flera.”

En del av en Batmanaffisch

Fängelset

Sundbybergs fängelse som var verksamt mellan åren 1892-1915 kallades i folkmun för *Stadshotellet*. Här kan ni läsa om dömda fångar och deras straff och ta del av historien då en uppretad folkhop förde bort Konstapel Asp.

Lär er också några av de tecken som luffarna använde sig av för att meddela varandra om hur pass vänligt sinnade människorna var på respektive gård de kom till för att arbeta för ett mål mat.

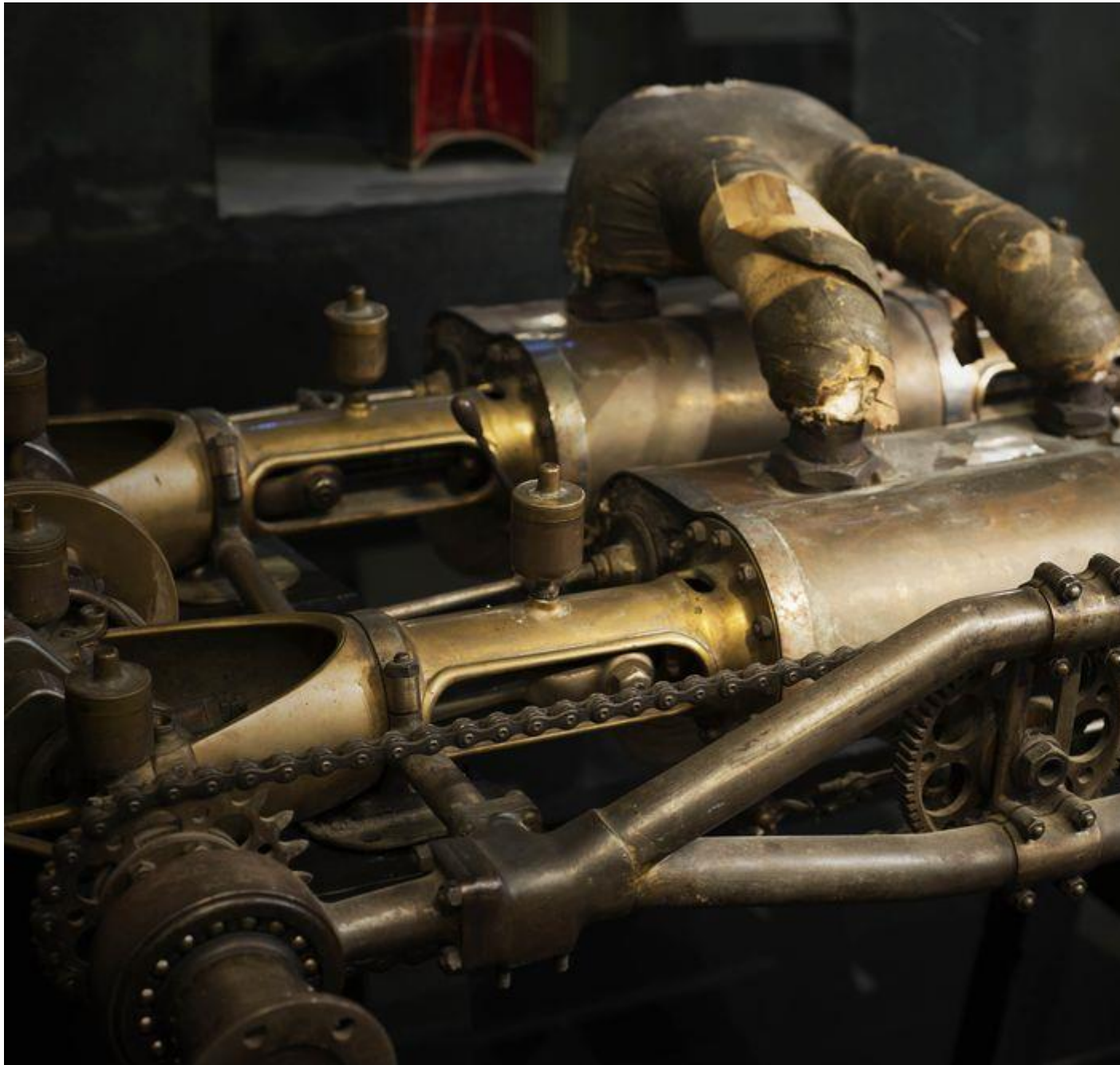
Sista åren användes dock lokalen till avlivning av katter.

Bild från fängelset, brottsjournal

Sundbybergstopiler

Vi berättar om typiska Sundbybergstopiler, lite halvtokiga gubbar men självklart också om Carl Richard Nyberg – en innovatör av rang och uppfinnare i världsklass. Ubåt, lödlampor, flygmaskin är några av de alster, eller ritningar till, som han gjorde sig känd för. Dessutom behandlade han sina arbetare med respekt. En nog så aktningsvärd hållning.

Carl Richard Nybergs flygmotor

Konstnärer

Museet har en avsevärd samling konst i sitt arkiv; tavlor och tusentals bilder och foton. Exempel på konstnärer är Anna Sofia Dahl, Adda Svendahl, Sonja Högström och Sundbybergs stolthet Carl Fagerberg. Utmärkande för den sistnämndes konst är de många porträtt, djur- och idrottsskulpturerna. Han inspirerades mycket av sitt eget stora friluftsintrasse. Han deltog själv i ett antal tävlingar i sporter som nu knappt går att utföra, som till exempel sparkstötting. Fagerbergs alla skulpturer i gips finns till exempel hos oss!

Konstnärsmaterial från utställning om Carl Fagerberg

Vikingar

Sundbyberg har varit bebott i långa tider och här finns många spår av vikingatida bosättningar. Följ med in i vårt forntidsrum och titta på vikingakvinnan Hildur som ligger i en glasmonter. Hon hittades när man skulle bygga Sieverths huvudkontor och är över 1000 år gammal.

Vi har även en stock (dåtida båt) som är lika gammal och den hittades i Lötsjön 1962 när man grävde upp och muddrade hela sjön från slam och dy. Försök tyda runorna på vår runsten och titta på film.

Torshammarsring från vårt forntidsrum

Fotoklubbens utställning 2017

Mellan 25/9-30/12 hade Sundbybergs Fotoklubb sin jubileumsutställning hos oss då de firade 70 år. Klubben främjar amatörfotografi i främst Sundbyberg. Utställningen är ett exempel på mindre utställningar vi då och då tar fram, alla med Sundbybergsanknytning.

En av väggarna för fotoklubbens vackra utställning